

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

17371 *Reial decret 840/2024, de 27 d'agost, pel qual es modifica el Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible als sòls agraris.*

El Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible en els sòls agraris, estableix unes normes bàsiques per fertilitzar racionalment els cultius, a través d'unes bones pràctiques agrícoles mínimes que s'han de tenir en compte en aplicar els nutrients en els sòls agraris. A més, es crea el registre general de fabricants i altres agents econòmics de productes fertilitzants, amb el doble objectiu de millorar la vigilància en el mercat, en compliment del que estableixen el Reglament (UE) 2019/1009 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, pel qual es regula la posada a disposició en el mercat dels productes fertilitzants UE, i el Reial decret 506/2013, de 26 de juny, sobre productes fertilitzants, així com el Reglament (UE) 2019/1020 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de juny de 2019, relatiu a la vigilància del mercat i la conformitat dels productes, a la vegada que es facilita la posada en marxa d'una recollida de dades que permetin millorar el càlcul de les emissions a l'atmosfera derivades de l'ús dels productes fertilitzants. Entre altres qüestions, aquest Reial decret regula la professió d'assessor en fertilització, que no es tracta d'una professió regulada d'acord amb l'article 36 de la Constitució espanyola.

Després de més d'un any d'aplicació de la norma esmentada, es requereix ara facilitar la posada en marxa de determinats aspectes tècnics, reforçar la coherència amb altres normatives com la Llei 7/2022, de 8 d'abril, de residus i sòls contaminats per a una economia circular, o disposicions autonòmiques sectorials i aclarir redaccions confuses. Es modifiquen amb aquesta finalitat les disposicions relatives al quadern d'explotació, el pla d'adobament i aquelles que faciliten l'ús de fems i adobs orgànics.

Així, s'inclouen certs incentius per a l'ús del quadern digital en no ser obligatori i es detalla aquella informació del pla d'adobament que s'ha d'incloure en el quadern d'explotació, i s'especifica a més que un dels punts clau és la determinació de la dosi.

Se n'incorporen de noves i es redacten millor les mesures de reducció de l'emissió d'amoníac, així com es tenen en compte altres tecnologies que permeten reduir el risc de lixiviació.

Per facilitar l'ús de fems, adobs i altres materials orgànics, es flexibilitzen les disposicions en matèria d'apilament o d'aplicació referents a terminis d'enterrament, excepcions i períodes d'aplicació; alhora que s'afegeixen nous residus a la llista dels admesos, i se'n modifiquen els requisits de conformitat amb el mercat i es mantenen els criteris de seguretat i eficàcia agronòmica.

En l'elaboració d'aquesta norma s'han observat els principis de bona regulació que preveu l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. D'acord amb els principis de necessitat i eficàcia, es justifica el projecte en la necessitat d'una millor aplicació de la normativa de la Unió Europea a Espanya, i aquesta norma és l'instrument més adequat per garantir-ne la consecució, en ser preceptiu que la regulació es prevegi en una norma bàsica. Així mateix, es compleix el principi de proporcionalitat i l'objectiu de limitar la regulació al mínim imprescindible per reduir la intensitat normativa. Per la seva banda, el principi de seguretat jurídica queda garantit en establir-se en una disposició general les noves previsions en coherència amb la resta de l'ordenament jurídic. Al seu torn, en aplicació del principi de transparència han estat consultades durant la tramitació de la norma les entitats representatives dels sectors afectats, i s'ha substanciat el tràmit d'audiència i

informació pública. Finalment, el principi d'eficiència es considera acomplert, atès que no s'imposen noves càrregues administratives respecte de la regulació actual.

El que disposa aquest Reial decret té caràcter de normativa bàsica i es dicta a l'empara de l'article 149.1, regles 13a, 16a i 23a, de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat les competències exclusives en matèria de, respectivament, bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica, bases i coordinació general de la sanitat, i legislació bàsica sobre protecció del medi ambient sense perjudici de les facultats de les comunitats autònomes d'establir normes addicionals de protecció.

Aquesta norma es dicta en virtut del que estableix la disposició final setzena de la Llei 30/2022, de 23 de desembre, per la qual es regulen el sistema de gestió de la política agrícola comuna i altres matèries connexes.

La norma s'ha sotmès al tràmit de consulta de les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla, amb base en el deure general de cooperació entre les administracions públiques imposat per l'article 3.1.k) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

També s'ha sotmès al procediment d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques que preveu la Directiva (UE) 2015/1535 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de setembre de 2015, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació, regulat en el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres a la reunió del dia 27 d'agost de 2024,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible en els sòls agraris.*

El Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible en els sòls agraris, queda modificat de la manera següent:

U. La lletra d) de l'article 3 queda redactada de la manera següent:

«d) Compost: material obtingut a partir del tractament biològic aerobi i termòfil de residus biodegradables recollits separatament, que quan s'obté per compostatge aerobi d'acord amb els requisits de la Categoria de Material Component 3 (CMC3) de l'annex II del Reglament (UE) 2019/1009 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, arriba al final de condició de residu si compleix també les exigències de la normativa de producte.»

Dos. La lletra a) de l'article 5 queda redactada de la manera següent:

«a) Les dades següents del pla d'adobament que preveu l'article 6, quan sigui obligatòria la seva elaboració, a l'inici de la campanya agrícola: rendiment esperat, cultiu precedent, necessitats de N, de P₂O₅ i de K₂O i data d'elaboració del pla.»

Tres. L'apartat 4 de l'article 6 queda redactat de la manera següent:

«4. El pla inclou la dosi recomanada dels diferents nutrients, el moment en què es pretenen aportar, així com el tipus d'adob o material, la forma d'aplicació i la maquinària de distribució.»

Quatre. La lletra g) de l'apartat 2 de l'article 9 queda redactada de la manera següent:

«g) Les piles no poden romandre als recintes més de deu dies, amb caràcter general. En cas que el material apilat estigui compostat o digerit, es pot ampliar el període esmentat fins a 20 dies. S'exceptuen d'aquesta obligació els recintes en què l'accés de la maquinària quedi impossibilitat per les pluges fins que cessi aquesta circumstància.»

Cinc. L'apartat 2 i el primer i últim paràgraf de l'apartat 3 de l'article 10 queden redactats de la manera següent:

«2. Es prohibeix l'aplicació d'altres materials orgànics o organominerals, inclosos residus, mitjançant sistemes de plat, ventall i per canó, sempre que la humitat d'aquests materials sigui igual o superior al 90 % i el seu contingut en nitrogen amoniacal sigui superior al 0,1 % sobre matèria fresca.»

«3. Els fems i els productes o materials orgànics o organominerals, inclosos els residus, s'han d'enterrar com més aviat millor després d'aplicar-los i sempre en les primeres 24 hores, mitjançant arada de pala, arada de cisells, cultivador o equip que asseguri una labor equivalent, excepte si concorre alguna de les circumstàncies següents:»

«Les autoritats competents de les comunitats autònomes, atenent les característiques agroclimàtiques dels seus territoris i la tipologia de material aplicat, poden establir un termini de temps màxim inferior a les 24 hores per portar a terme aquest enterrament quan sigui obligatori.»

Sis. Els apartats 2, 3 i 4 de l'article 12 queden redactats de la manera següent:

«2. S'afavoreix, en la mesura que sigui possible, l'ús de productes fertilitzants que produeixin menys emissions d'amoníac, menys emissions de gasos d'efecte hivernacle o que reduïxin el risc de lixiviació de nitrats, tenint en compte les característiques de sòl, clima i cultiu.

3. Quan s'utilitzi urea o solucions nitrogenades ureiques, s'ha de fer servir, almenys, un dels mètodes que indica la part B de l'annex V, qualsevol altre per al qual s'hagi demostrat una eficiència similar a l'hora de reduir emissions d'amoníac o portar un quadern digital d'explotació sense estar-hi obligat per la resta de les disposicions d'aquest Reial decret.

4. Si, en el transcurs d'un any, es constata que el nitrogen aportat mitjançant urea i solucions nitrogenades ureiques supera en l'àmbit nacional el 30 % del nitrogen total comercialitzat, en la campanya d'adobament següent aquelles explotacions que apliquin més del 20 % de les seves necessitats de nitrogen mitjançant urea o solucions nitrogenades ureiques han de triar entre els mètodes de la part B de l'annex V, els que garanteixin una reducció de les emissions igual o superior al 30 % respecte a la tècnica de referència, d'acord amb les estimacions de la guia elaborada pel Grup de treball sobre nitrogen reactiu de la Comissió Econòmica de les Nacions Unides per a Europa (UNECE) «Opcions per a la mitigació d'amoníac». A aquests efectes, anualment, mitjançant una resolució de la Direcció General de Produccions i Mercats Agraris, s'ha de fer pública la quantitat de nitrogen comercialitzat en forma d'urea i solucions nitrogenades ureiques respecte del total. En cas que el Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic determini coeficients de reducció nacionals per a aquestes tècniques, aquests han de substituir els que recull la guia d'UNECE esmentada.»

Set. Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 15, i s'incorpora un nou apartat 6, amb el contingut següent:

«1. Els materials als quals es refereix l'article anterior, quan s'utilitzin com a esmenes, s'han d'aplicar únicament en terres sense cultiu implantat i, quan s'apliquin en plantacions llenyoses o en cultius herbacis permanents com el plataner i la papaia, s'ha de fer directament al sòl i abans del final de la parada hivernal. En el cas de les praderies permanents es poden aplicar amb l'autorització prèvia de la comunitat autònoma. Quan s'apliquin per a l'aprofitament dels seus nutrients com a fertilitzants, si s'apliquen en terres amb cultiu implantat no han d'entrar en contacte amb la part del cultiu destinada al consum.»

«6. En comunitats autònomes que no disposin de normativa aplicable amb anterioritat a la regulació que estableix aquesta norma, els residus valoritzables líquids, llevat dels fangs, que s'utilitzin per aportar nutrients als cultius, s'han d'aplicar deixant, com a mínim, dos mesos entre l'aplicació i la collita o recol·lecció. No obstant això, aquest període es pot reduir a 21 dies en els casos següents:

- a) la collita no es destini a consum humà o animal, o
- b) la forma de cultiu o el sistema d'aplicació del material garanteixin que els residus no entren en contacte amb les parts comestibles del cultiu.»

Vuit. El primer paràgraf de l'article 20 queda redactat de la manera següent:

«L'assessorament que es dugui a terme en els diferents aspectes de la fertilització als quals es fa referència en aquest Reial decret l'ha de dur a terme un tècnic que pugui acreditar la condició d'assessor en fertilització segons els requisits que estableix l'article 21. No obstant això, quan l'autoritat competent de la comunitat autònoma així ho disposi, les obligacions d'assessorament es poden complir si el titular de l'explotació utilitza un programa informàtic de recomanacions d'adobament, reconegut per l'autoritat competent esmentada, de conformitat amb els requisits mínims que estableix la part III de l'annex III, sempre que el titular esmentat porti un quadern digital d'explotació.»

Nou. La disposició transitòria única queda redactada de la manera següent:

«Disposició transitòria única. *Aplicació de residus mitjançant l'operació R1001 Valorització de residus en sòls agrícoles i en jardineria.*

En el cas de residus que hagi autoritzat l'autoritat mediambiental competent per a la seva gestió com a R1001 Valorització de residus en sòls agrícoles i en jardineria, per a la qual cosa s'hagi acreditat documentació amb descripció del procés i caracteritzacions analítiques, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, el productor del residu disposa d'un termini de 3 anys a partir de la publicació d'aquest Reial decret per continuar amb la seva gestió, i presentar un informe per a la modificació, si s'escau, de l'annex VIII.»

Deu. El paràgraf iii) de l'annex II queda redactat de la manera següent:

«iii) si s'utilitzen tècniques de mitigació de les lixiviacions com ara polímers, inhibidors, etc. que poden arribar a excloure determinats productes de disponibilitat endarrerida de la prohibició d'aplicació en determinats períodes.»

Onze. El primer paràgraf de la part III de l'annex III queda redactat de la manera següent:

«Les obligacions d'assessorament que estableix aquest Reial decret s'entenen que queden complertes quan l'agricultor porta un quadern digital d'explotació i si

s'utilitzen eines o aplicacions informàtiques que elaborin els càlculs de les necessitats de nutrients dels cultius i proporcionin una proposta d'adobament, sempre que hagin estat reconegudes per l'autoritat competent de la comunitat autònoma on s'utilitzaran.»

Dotze. L'última fila de la taula de l'apartat 1 de la part A de l'annex IV se substitueix per les dues files següents, i l'apartat 2 queda redactat de la manera següent:

Columna 1	Columna 2	Columna 3
Metalls pesants	Valors límit (mg/kg ms)	Valors límit (mg/kg ms) als quals es refereix l'article 8.2
«Arsènic total (As).	40	0,8
Crom (Cr).	1.000	20»

«2. Els valors de metalls pesants dels residus que s'apliquin als sòls s'han de registrar en el quadern d'explotació a què fa referència l'article 5 d'aquest Reial decret.»

Tretze. S'afegeix la fila següent al final de taula de la part B de l'annex IV amb el contingut següent:

«Crom (Cr).	60	100»
-------------	----	------

Catorze. S'afegeix una fila al final de la taula inclosa en l'apartat 1 de la part C de l'annex IV amb el contingut següent:

«Crom (Cr).	2400	48»
-------------	------	-----

Quinze. Es modifiquen les lletres f) i g) de la part A de l'annex V, i s'afegeixen dues noves lletres h) i i), amb el contingut següent:

- «f) Ús de purins acidificats o amb inhibidors d'ureasa.
- g) Ús d'inhibidors de la ureasa o de la nitrificació, amb supervisió professional en cas d'aplicació directa al sòl.
- h) Compostatge o biodigestió que garanteixi un contingut final de nitrogen amoniacal inferior al 0,6 %, expressat en nitrogen (N) respecte al pes fresc del material.
- i) Enterrament de fems en les primeres dotze hores després de la seva aplicació, mitjançant arada de pala, arada de cisells, cultivador o equip que assegurï una labor equivalent, excepte en sembra directa, en agricultura de conservació o en pastures.»

Setze. Les lletres a) i e) de l'apartat 1 de la part 1 de l'annex VIII queden redactades com segueix i s'inclouen les noves lletres g), h), i) i j), amb el contingut següent:

«a) Materials que, sense que s'hagin utilitzat en l'elaboració d'un producte fertilitzant, compleixin tots els requisits de les CMCs 3, 4, 5, 6, 12, 13 i 14 de l'annex II del Reglament (UE) 2019/1009. Per a la seva valorització en sòl com a residu, no cal complir el requisit del punt 2 de la CMC 1 quan s'apliqui a les categories abans llistades.»

«e) Fangs inclosos en l'annex I de l'Ordre AAA/1072/2013, de 7 de juny, sempre que s'hagin tractat en compliment del que disposa el Reial decret 1310/1990, de 29 d'octubre.»

«g) Materials que, encara que no compleixin els requisits de tractament establerts en les CMC 3, 4 i 5, segons correspongui, del Reglament 2019/1009, sí que compleixen els requisits de material d'entrada, estabilitat, impureses i contaminants.

h) Efluents d'almàssera.

i) Solatges de vi.

j) Mescles dels anteriors sempre que es compleixin les restriccions més limitants de cadascun dels components.»

Disset. Es fa una nova redacció dels apartats 1 i 2 de la part 2 de l'annex VIII, i s'inclouen dos nous apartats 7 i 8, que queden de la manera següent:

«1. Materials de les CMCs 3, 4 i 5, obtinguts conforme a l'annex II del Reglament (UE) 2019/1009 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019:

Complir tots els requisits de l'annex esmentat, inclòs l'origen dels materials d'entrada, i els paràmetres següents:

- Matèria orgànica total ≥ 25 % s.m.s. (sobre matèria seca).
- Declarar contingut en *Salmonella*.
- Declarar contingut en *Escherichia coli*.
- Aportar anàlisis dels nutrients que aporten, en particular, nitrogen, fòsfor (expressat com a P_2O_5) i potassi (expressat com a K_2O), així com pH i conductivitat elèctrica.
- Complir tots els requisits addicionals inclosos en la seva autorització per a la valorització R1001.»

2. De manera similar, qualsevol material compostat o digerit, que s'hagi d'aplicar a un sòl agrari i que s'obtingui d'altres materials d'entrada diferents dels de l'apartat anterior, ha de complir els requisits d'impureses i estabilitat establerts respectivament en la CMC3 o CMC5 del Reglament (UE) 2019/1009 del Parlament Europeu i del Consell, de 5 de juny de 2019, a més de complir els paràmetres següents:

- Matèria orgànica total ≥ 25 % s.m.s. (sobre matèria seca).
- Declarar contingut en *Salmonella*.
- Declarar contingut en *Escherichia coli*.
- Aportar anàlisis dels nutrients que aporten, en particular, nitrogen, fòsfor (expressat com a P_2O_5) i potassi (expressat com a K_2O), així com pH i conductivitat elèctrica.
- Complir tots els requisits addicionals inclosos en la seva autorització per a la valorització R1001.»

«7. Efluents d'almàssera.

Es tracta del líquid constituït per les aigües de rentatge de les olives i les aigües de rentatge dels olis obtinguts mitjançant el sistema d'extracció de dues fases i que compleixen tots els requisits addicionals inclosos en la seva autorització per a la valorització R1001.

8. Solatges de vi.

Són els precipitats orgànics, compostos de llevats, bacteris i altres substàncies residuals, que es formen durant el procés d'elaboració del vi i que han de complir tots els requisits addicionals inclosos en la seva autorització de valorització R1001.»

Divuit. Els apartats 1 i 4 de l'annex IX queden redactats de la manera següent:

«1. Amb caràcter general, la dosi i la freqüència de reg s'han d'ajustar a les necessitats del cultiu i s'han d'acomodar a la capacitat de retenció d'humitat del sòl per evitar la pèrdua de nutrients per lixiviació, prenent com a referència les recomanacions dels serveis d'assessorament al regant de la comunitat autònoma o el Sistema d'Informació Agroclimàtica per al regadiu (SiAR) del Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en cas que es trobin en les comunitats autònomes en les quals funciona qualsevol d'ells; l'ús de sensors de contingut d'humitat del sòl és recomanable com a eina de suport per conèixer l'estat del sòl. En cas que el mateix material usat en l'adobament aportï aigua en una quantitat considerable al cultiu (com quan s'utilitzen fems líquids), s'ha de tenir en compte el volum d'aigua incorporat per aquest per al càlcul de la dosi d'aigua de reg i la freqüència de la seva aplicació.»

«4. En els cultius amb reg localitzat, la fertilització s'ha d'efectuar dissolent els nutrients en l'aigua de reg i aplicant-los al sòl a través d'aquesta. Aquests s'han de dosificar fraccionadament, durant el període d'activitat vegetativa del cultiu, i es poden adaptar les concentracions i les quantitats parcials aportades als moments de més requeriment dins del cicle del cultiu.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 27 d'agost de 2024.

FELIPE R.

El ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació,
LUIS PLANAS PUCHADES